

Література

1. Повітряний кодекс України: Закон України від 19.05.2011 р. №3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. №48-49. Ст. 536.
2. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ Міністерства інфраструктури України від 30.11.2012 р. №735. Офіційний вісник України. 2013. №4. 25 січня. – Ст. 136.
3. Переліт на літаку під час вагітності. URL: <http://svitmalechi.com.ua/perelit-na-litaku-pid-chas-vahitnosti/> (дата звернення: 21.01.2019).
4. Переліт під час вагітності на різних термінах. Чи можна вагітним літати на літаках? Добрі поради на всі випадки життя. URL: <http://poradu.pp.ua/krasa-zdorovya/3381-perelit-pd-chasvagtnost-na-rznih-termnah-chi-mozhna-vagtnimltati-na-ltakah.html> (дата звернення: 21.01.2019).
5. Право вагітних жінок для перельоту URL: <https://tripway.com/ua/help/avia/passenger-transportation/air-travel-during-pregnancy> (дата звернення: 21.01.2019).
6. Правила повітряних перевезень пасажирів та багажу Приватного акціонерного товариства «Авіакомпанія Міжнародні Авіалінії України». URL: <https://www.flyuia.com/ua/ua/information/rules-and-regulations/carriage-rules> (дата звернення: 21.01.2019).
7. Липець Л. В. Правові аспекти повітряного транспортування вагітних, народження дітей на борту повітряного судна та особливості визначення їх громадянства. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2015. №4 (37). С. 18-22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnauc_2015_4_5 (дата звернення: 21.01.2019).
8. Миронець О.М., Дроншкевич Є.О. Теоретико-правові аспекти обмеження права на інформацію. АЕРО-2018. Повітряне і космічне право: матеріали Всеукраїнської конференції молодих учених і студентів, м. Київ, 22 листопада 2018 р. Том 1. Тернопіль, Вектор. С. 134-136.

УДК 342.9(043.2)

Слюсар О.О., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Інститут спільного інвестування (ІСІ) простими словами являє собою можливість для інвестора примноження своїх заощаджень. На сьогодні основними перевагами ІСІ, на нашу думку, для інвестора є потенційно висока дохідність, порівняно з традиційними способами збереження та примноження капіталу, і незначні витрати часу на управління інвестиціями. У більшості регіонів світу – це потужні інструменти формування та прирощення фінансових коштів.

Варто зазначити, що до перших у світі інститутів спільного

інвестування належать інвестиційні компанії, які з'явилися у Бельгії в 1822 році. Однак масштабності таке інвестування почало набувати з виникненням інвестиційних трастових компаній (INC), створених в Англії у середині XIX ст. Сучасний ІСІ в Англії складається з інвестиційних трастів і юніт-трастів. Перші являють собою ІСІ закритого типу (не мають права постійно випускати чи викупувати власні паї). Дещо іншу специфіку мають юніт-трасти. Вкладаючи в них кошти, інвестор отримує свідоцтво про внесення паю. За наявності попиту траст може емітувати додаткові паї [3, с. 85]. На зміну юніт-трастам, які діють на підставі специфічного британського законодавства про трасти, приходять відкриті інвестиційні компанії. Це відбувається завдяки тому, що інвестиційними компаніями легше управляти, інвесторам зрозуміліша структура ціноутворення, акції таких компаній легше продавати за межами Великобританії [1].

Провідним європейським фінансовим центром із створення підприємств спільного інвестування є Люксембург. Згідно з законодавством стосовно інститутів спільного інвестування передбачається, що інститути спільного інвестування, засновані в Люксембурзі, можуть існувати у формі пайових інвестиційних фондів – відкриті інвестиційні фонди (open-end investment companies SICAVs) або закриті інвестиційні компанії (closed-end investment companies SICAFs). Пайові інвестиційні фонди не мають самостійного правового статусу. Проте ряд правил з управління визначає відносини між трьома юридичними особами, включаючи сам фонд, компанію з управління та банк-депозитарій. Відкриті інвестиційні компанії є акціонерними товариствами (їх капітал змінний і завжди дорівнює чистій вартості активів компанії). Закриті інвестиційні компанії є звичайними акціонерними товариствами і функціонально аналогічні до відкритих інвестиційних компаній, крім того, що їх капітал автоматично не регулюється відповідно до їх власного капіталу [2].

Законодавство даної країни має ще одну важливу особливість – містить у собі положення Європейської директиви від 20 грудня 1985 року стосовно відкритих інститутів спільного інвестування (UCIs), єдиною метою яких є інвестування в цінні папери (UCITS). Зобов'язання такого роду даватимуть можливість продавати цінні папери в європейських країнах, коли директива набуде національного законодавчого поширення. Люксембург був першою країною у співтоваристві, яка внесла зміни до свого законодавства в цій галузі. Таке лідерство, безперечно, стало перевагою [3, с. 82].

Стосовно контролюючих органів слід зазначити, що в Люксембурзі контролюючою установою є Люксембурзький валютний інститут (The Luxembourg Monetary Institute), а також як і в Україні, у Люксембурзі існує професійна асоціація стосовно інвестиційного бізнесу, яка має назву

Люксембурзька асоціація інвестиційних фондів і є національною асоціацією та представником індустрії інвестиційних фондів [4].

Найбільшого рівня розвитку ІСІ досягли в США. Особливість функціонування ринку інвестування полягає в обмеженнях стосовно операцій банків із цінними паперами. На думку автора, саме небанківський сектор ринку спільного інвестування в цій країні набув значних масштабів розвитку та його поділяють на три основні види: 1) уповноважені інвесторами компанії (Face-Amount Certificate Companies); 2) об'єднані інвестиційні трасти (Unit Investment Trust Companies); 3) управляючі компанії (Management Companies).

Згідно з чинним американським законодавством компанії поділяються на фонди закритого та відкритого типів. Фонди закритого типу – емітують акції або пайові сертифікати, які не викуповуються ними в інвесторів і підлягають обігу на фондовому ринку з погашенням після закінчення терміну діяльності фонду. Фонди відкритого типу (взаємні фонди) викуповують акції та сертифікати в інвесторів протягом усього часу існування за ціною, еквівалентною відповідній частці активів компанії [1].

Отже, особливості закордонного досвіду інститутів спільного інвестування по-своєму проявляються в найрізноманітніших аспектах їх функціонування та розвитку. Одні специфічні характеристики виражаються в законодавчих і нормативно-правових актах, інші – у специфіці своїх повноважень і можливостей здійснення тих чи інших операцій з фінансовими активами, які є в їх розпорядженні. Порівнюючи особливості функціонування та розвитку ІСІ в країнах, які було досліджено, зауважимо, що значну роль відіграють такі фактори розвитку: історичні фактори, традиції та звичаї, економічний потенціал країни, зорієнтованість на наявність (відсутність) банкоцентричної моделі або моделі фондового ринку в країні.

Література

1. Лук'яненко Я.С. Закордонний досвід розвитку ринку спільного інвестування [Електронний ресурс] / Ярослава Сергіївна Лук'яненко. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: www.irbis-nbuv.gov.ua.
2. Луців Б.Л. Інвестування: підручник / Б.Л. Луців, І.С. Кравчук, Б.Б. Сас. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 544 с.
3. Фурдичко Л.Є. Інститути спільного інвестування: міжнародний досвід, специфіка та розвиток в Україні / Л.Є. Фурдичко // Регіональна економіка. – 2009. – №1. – С. 81-88.
4. Luxembourg: A multinational financial centre – The Luxembourg bankers' association. – 2001. – Р. 26–29.